

ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΑΦΗΓΗΜΑ

ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΟΛΕΜΟ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΒΟΥΛΓΑΡΩΝ

ΤΟ 4^{ΟΝ} ΣΥΝΤΑΓΜΑ ΛΑΡΙΣΗΣ • ΜΑΧΗ ΤΟΥ
ΛΑΧΑΝΑ 20-21 ΙΟΥΝΙΟΥ 1913 • Ο ΗΡΩΪΚΟΣ
ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΟΥ ΣΥΝ/ΡΧΟΥ ΠΑΠΑΚΥΡΙΑΖΗ...

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ Δ. ΘΕΟΛΟΓΟΠΟΥΛΟΥ

Ἡ μάχη ἀρχίσασα τὴν 20^{ην} Ἰουνίου φθάνει τὴν 21^{ην} στὴν ἀκμὴν τῆς ἀεικίνητος ὁ γενναῖος Συν/ρχης Ἰωάννης Παπακυριαζῆς, διατρέχων τοὺς λόχους τοῦ IV Συντάγματος Λαρίσης ἐμψυχώνει ἀξιωματικούς, ὑπαξιωματικούς καὶ στρατιώτας.

Τὴν 3^{ην} ἀπογευματινὴν τῆς δευτέρας ἡμέρας ὠρίσθη γενικὴ ἐπίθεσις. Ὁ Συν/ρχης νευρικός, ἀεικίνητος καὶ ἀκάλυπτος, ὅσον ἡ ὥρα ἐπλησίαζε, ἀνεβαίνει τὸ μεγαλύτερον ὕψωμα τοῦ Λαχανᾶ, ζητεῖ πολλοὺς σαλπικτάς κι' ὅταν φθάνῃ ἡ στιγμή τῆς ἐπιθέσεως διατάσσει ἰσχυρὸν σάλπισμα.

Οἱ σαλπικταὶ σαλπίζουν συνεχῶς: Προχωρεῖτε! προχωρεῖτε! προχωρεῖτε! Ὁ Συν/ρχης μὲ τὰς διόπτρας του βλέπει ἐμπρὸς καὶ ἀγωνιᾷ δίπλα του ὁ ὑπασπιστὴς λοχαγὸς Δημήτριος Μεσσήνης. Τὰ τμήματα τοῦ στρατοῦ ἀκάθεκτα ρίχνονται πρὸς τὰ ἐμπρὸς, τὰ Θεσσαλικά παλ-

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Δ. ΘΕΟΛΟΓΟΠΟΥΛΟΣ

Ἐγεννήθη ἐν Βόλῳ, ἐν ἔτει 1890. Ἐλαβε μέρος εἰς τοὺς πολέμους 1912-1913 καὶ εἰς τὴν πρώτην γραμμὴν ἀνελλιπῶς, ὑπηρετήσας εἰς τὸ IV Σύνταγμα Πεζικοῦ, Σον Λόχον, ὡς Ὑπαξιωματικὸς ἡμιδιοικητῆς Λοχίας. Διετέλεσε τακτικὸς συνεργάτης καὶ ἀνταποκριτὴς τῆς Ἐφημερίδος «Θεσσαλία» Βόλου κατὰ τοὺς πολέμους 1912-1913. Ἀπεστρατεύθη δὲ μὲ τὴν λῆξιν τοῦ πολέμου κατὰ τῶν Βουλγάρων, μὲ τὴν ιδιότητα τοῦ ἐφέδρου ὑπαξιωματικοῦ.

ληκάρια θριαμβεύουν εἰς τὴν μάχην, ἀλλ' οἱ Βούλγαροι δὲν ἐγκαταλείπουν τὰς θέσεις των· οἱ φαντᾶροι τοὺς πετοῦν ἔξω ἀπ' τὰ ὄχυρά τους διὰ τῆς λόγχης. Πολλοὶ Βούλγαροι μένουν καθηλωμένοι, γι' αὐτὸ μετὰ τὴ μάχη εὐρέθησαν Βούλγαροι κι' Ἕλληνες ἀλληλολογισμένοι, μέσ' τὰ ὄχυρά τῶν Βουλγάρων.

Ἡ μάχη εἶχε φθάσει στὸ κατακόρυφο· σὲ μιὰ στιγμή πυρὸς καὶ σιδήρου μιὰ σφαῖρα βρῖσκει κατάστηθα τὸν Συν/ρχη καὶ τὸν ρίχνει ἡμιθανῆ. Σπεύδει πλησίον του ὁ ὑπασπιστὴς του Δημ. Μεσσήνης, τὸν ἀντιλαμβάνεται ὁ ψυχορραγῶν Συν/ρχης καὶ τὸν ἐρωτᾷ:

— Τί κάνουν, Δημητράκη, αὐτὰ τὰ παλιόσκυλα οἱ Βούλγαροι;

— Ἡσύχει, Συν/ρχα, ὑποχωροῦν πανικόβλητοι!

Τὸ προαίσθημα τοῦ τέλους ἀνεθάρρησε τὸ ἐνστικτον τῆς αὐτοσυντηρήσεως,

— Δημητράκη, μὴ μὲ ἀφήσετε!

— Τί λέτε, Κύριε Συν/ρχα, εὐρισκόμεθα δίπλα στὴν ἀμαξιτὴ ὁδὸ Λαχανᾶ - Θεσσαλονίκης καὶ θὰ σᾶς μεταφέρωμεν στὸ νοσοκομεῖον. Ὁ Συν/ρχης μετ' ὀλίγον ἐξέπνευσεν.

Πλησιάζει νὰ νυκτώσῃ, ἡ μάχη ἐκρίθη· περιφανὴς νίκη τῶν ὄπλων μας.

Ὁ Μέραρχος Ἐμμανουὴλ Μανουσογιαννάκης, Ἀντιστράτηγος Διοικητῆς τῆς I Μεραρχίας, πληροφορηθεὶς τὸν θάνατον τοῦ ἡρωικοῦ ἀξιωματικοῦ ἔφθασε μὲ τὸ Ἐπιτελεῖον του. Ἀφιππεύσας, ἐπλησίασεν, ἐγονάτισε καὶ ἠσπᾶσθη τὸν νεκρὸν τοῦ Παπακυριαζῆ. Τὸν ἐμιμήθησαν καὶ ὅλοι οἱ ἀξιωματικοὶ τοῦ Ἐπιτελείου του, ἀφιππεύσαντες. Μετὰ τὸ ἱερὸν αὐτὸ προσκύνημα, μὲ φωνὴν συγκινημένην, ἀλλὰ καὶ βροντώδη ὁ Μέραρχος εἶπεν:

— Κύριοι, ἔχασα τὸ καλύτερό μου παλληκᾶρι, τὸν Γιάννη Παπακυριαζῆ. Αἰωνία του ἡ μνήμη!

Ὅλοι μαζί οἱ ἀξιωματικοὶ ἐπανέλαβον: Αἰωνία του ἡ μνήμη. Οἱ ἀπώλειές μας γιὰ νὰ ἐξοντώσωμεν τὸν ἐχθρὸν ὑπῆρξαν σημαντικαί. Οἱ μεγαλύτερες μεταξὺ τῶν ἀξιωματικῶν.

Τὴν ἐπομένην τῆς μάχης ἔφθασε ἡ διαταγὴ τοῦ Γενικοῦ Στρατηγεῖου, ὅπως οἱ ἀξιωματικοὶ ξηλώσωμεν τὰ χρυσὰ διακριτικὰ ἀπ' τὰ πηλίκια, διότι μὲ τὸν λαμπερὸν ἥλιον τοῦ Ἰουνίου ἐγυάλιζαν καὶ ἔδιδον στόχον στὸν ἐχθρὸν δι' αὐτὸ αἱ ὑπερβολικαὶ ἀπώλειαι τῶν ἀξιωματικῶν.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΑΠΑΚΥΡΙΑΖΗΣ

ΣΧΕΔΙΟΝ
ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Κ. ΘΕΟΛΟΓΟΠΟΥΛΟΥ
Ζωγράφου